

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ АНИЧИЋ ПРОТИВ СРБИЈЕ

(Представка број 36639/22)

ПРЕСУДА

Члан 6. став 1. (кривични аспект) • Правично суђење • Правичност прекршајног поступка • Притужбе надлежности четвртог степена • Одлуке домаћих судова нису биле произвољне нити очигледно неразумне • Подносиоцу представке је пружена довољна могућност да изнесе свој случај и оспори доказе • Одбијање домаћих судова да изведу као доказ налаз вештака који је прибавио подносилац представке није представљало повреду начела једнакости оружја.

Припремио Секретаријат. Није обавезујуће за Суд.

СТРАЗБУР
9. јун 2026. године

Ова пресуда ће постати правноснажна у околностима из члана 44. став 2. Конвенције. Може бити предмет редакцијских измена.

У предмету Аничич против Србије,

Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању Већа у саставу:

Ioannis Ktistakis, председник,

Peeter Roosma,

Darian Pavli,

Diana Kovatcheva,

Úna Ní Raifeartaigh,

Mateja Đurović,

Vasilka Sancin, судије,

и Milan Blaško, секретар Одељења,

Имајући у виду:

представку (број 36639/22) против Републике Србије, коју је држављанин Републике Србије господин Александар Аничих (у даљем тексту: подносилац) поднео Суду 13. јула 2022. године у складу са чланом 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Конвенција).

одлуку да се Влади Републике Србије (у даљем тексту: Влада) доставе на изјашњење притужбе које се односе на наводну неправичност поступка и наводни недостатак образложених одлука у његовом предмету, а да се остатак представке прогласи недопуштеним;

запажања странака;

Након расправе на затвореној седници 9. децембра 2025. године, 3. фебруара и 12. маја 2026. године,

доноси следећу пресуду, која је усвојена последњег наведеног датума:

УВОД

1. Представка се односи на наводну неправичност прекршајног поступка вођеног поводом саобраћајне незгоде, као и на пропуст судова да као доказ прихвате налаз вештака који је прибавио подносилац.

ЧИЊЕНИЦЕ

2. Подносилац је рођен 1990. године и живи у Непричави. Њега је заступала госпођа М. Сунајко, адвокатица из Новог Сада.

3. Владу је заступала њихова заступница, госпођа З. Јадријевић Младар.

4. Чињенице у вези са предметом које су поднеле стране могу се сумирати на следећи начин.

I. САОБРАЋАЈНА НЕЗГОДА

5. Око 18.20 часова, дана 16. јануара 2018. године, теретно возило подносиоца (*Mercedes Actros*) сударило се са путничким моторним возилом (*Toyota Yaris*) којим је управљао М. Полицијски службеник Н. извршио је увиђај на лицу места, фотографисао, саслушао возаче оба возила и сачинио одговарајући записник и скицу саобраћајне незгоде. Утврђено је да је М. био у тешком алкохолисаном стању (његова концентрација алкохола у крви износила је 1,96 mg/ml) и да му је раније одузета возачка дозвола.

II. ПРЕКРШАЈНИ ПОСТУПАК ПРОТИВ М.

6. Чини се да М. није био оптужен за изазивање или допринос саобраћајној незгоди од 16. јануара 2018. године, те је његов случај решен у скраћеном поступку. На неодређени датум оглашен је кривим за управљање возилом под дејством алкохола и без возачке дозволе. Релевантна одлука је постала правноснажна.

III. ПРЕКРШАЈНИ ПОСТУПАК ПРОТИВ ПОДНОСИОЦА

A. Први поступак

7. Дана 15. фебруара 2018. године полиција је покренула прекршајни поступак против подносиоца, правног лица које је било власник возила којим је управљао М., као и против његовог представника. Захтев за покретање прекршајног поступка сачинио је службеник Н. Полиција је предложила суду да подносиоца представке огласи одговорним за повреду правила безбедности саобраћаја. Према налазима полиције, како би заобишао возило паркирано са десне стране коловоза, подносилац је својим камионом прешао на леву страну преко средишње линије, ушао у траку супротног смера и сударио се са возилом којим је управљао М., а које се кретало из супротног правца.

8. Дана 10. јуна 2019. године, Прекршајни суд у Ваљевоу је, између осталог, огласио подносиоца одговорним за изазивање саобраћајне незгоде. Подносиоцу је изречена новчана казна у износу од 33.000 динара (око 280 евра) и судски трошкови у износу од 3.000 динара (око 26 евра). Суд му је такође изрекао меру забране управљања возилом у трајању од пет месеци. На крају, у његову возачку дозволу уписано је девет казних поена.

9. Подносилац је изјавио жалбу против пресуде од 10. јуна 2019. године. Навео је да чињенични закључци суда нису били поткрепљени изведеним доказима и да су му повређена права одбране. Посебно је истакао да је суд (i) пропустио да правилно утврди чињенице у предмету, (ii) одбио да изведе као доказ налаз вештака који је он прибавио и (iii) саслушао М. као сведока у одсуству његовог браниоца.

10. Прекршајни апелациони суд је 4. јула 2019. године укинуо пресуду од 10. јуна 2019. и предмет вратио на поновно одлучивање, указујући на пропуст првостепеног суда који се састојао у томе што (i) није обавестио подносиоца и његовог браниоца о датуму и времену саслушања М. као сведока, (ii) није одговорио на захтев подносиоца за извођење налаза вештака као доказа и (iii) није образложио своје закључке у погледу узрока саобраћајне незгоде.

Б. Други поступак

11. Прекршајни суд у Ваљево је 28. октобра 2019. године, између осталог, огласио подносиоца одговорним за изазивање саобраћајне незгоде. Подносиоцу је изречена новчана казна у износу од око 33.000 динара и судски трошкови у износу од 3.000 динара. Суд му је такође изрекао меру забране управљања возилом у трајању од пет месеци. На крају, у његову возачку дозволу уписано је девет казних поена.

12. Подносилац је остао при својој неодговорности. Навео је да је возило М. прешло преко средишње линије и ушло у траку у којој је он управљао својим теретним возилом. Због другог теретног возила паркираног са десне стране коловоза, није било могуће да се подносилац помери удесно како би избегао судар. Подносилац је започео кочење, док се друго возило вратило у своју траку. Његово теретно возило се зауставило у супротној траци као последица наглог и неизбежног кочења након судара са возилом М. Подносилац је такође навео да средишње линије нису биле видљиве. Тврдио је да његову верзију догађаја поткрепљује налаз лиценцираног вештака В., кога је сам ангажовао, и предложио је да се његов налаз од 15. септембра 2019. године изведе као доказ. Вештак је прегледао материјал који је прикупила полиција (видети горе наведени став 5), фотографије са лица места доступне на интернету, као и списе предмета у судском поступку (пресуду од 10. јуна 2019. године и изјаве сведока), закључивши да је управо М. изазвао саобраћајну незгоду.

13. Суд је одбацио наводе подносиоца као неосноване. Суд је прихватио налазе полиције и утврдио да је подносилац изазвао саобраћајну незгоду. Ослањао се на скицу саобраћајне незгоде, наводећи да је теретно возило, након кочења, завршило у положају који указује да се кретало у супротној траци и да је дошло до судара са возилом *Toyota Yaris* приликом покушаја повратка у своју траку. Суд је одбацио навод подносиоца да је возило М. прешло преко средишње линије као непоткрепљен било каквим доказима. Након увида у фотографије са лица места, суд је одбацио и тврдњу подносиоца да средишње линије нису биле видљиве. У погледу налаза вештака од 15. септембра 2019. године, суд је оценио да је доказни материјал у списима предмета довољан за разматрање предмета и одбио је да га изведе као доказ. Такође није прихватио ни предлог да се одреди судско вештачење у вези са саобраћајном незгодом. Према мишљењу суда, изведени и размотрени докази јасно су указивали да је подносилац изазвао незгоду, због чега је мишљење додатног вештака било непотребно за утврђивање чињеница у предмету.

14. Приликом утврђивања одговорности подносиоца, суд се позвао на исказе М. (који је негирао да је прешао преко средишњих линија) и полицијског службеника Н. (оба сведока су саслушана у присуству браниоца подносиоца), записник о увиђају са лица места, фотографије и скицу незгоде коју је сачинио Н., као и исказ подносиоца и његов путни налог. Суд је даље утврдио да је исказ М. био у складу са налазима полиције у погледу узрока незгоде. На крају, суд је констатовао да је подносилац био поучен о праву да достави писану изјаву након увида у списе предмета, али да он то право није искористио.

15. Прекршајни апелациони суд је 10. децембра 2019. године потврдио налазе првостепеног суда. Прихватио је, нарочито, да је првостепени суд у потпуности поступио у складу са упутствима датим у пресуди од 4. јула 2019. године. Апелациони суд је одбацио, као неоснован, навод подносиоца да је било неопходно спровести вештачење ради утврђивања чињеница у предмету, прихватајући образложење првостепеног суда у том погледу.

16. Уставни суд је 15. марта 2022. године одбацио уставну жалбу подносиоца. Констатовао је да се наводи подносиоца о повреди права на правично суђење у суштини односе на исход прекршајног поступка и да Уставни суд није надлежан да преиспитује предмет подносиоца као суд вишег степена. Није утврдио постојање повреде у погледу права подносиоца на правично суђење и на одбрану у прекршајном поступку.

РЕЛЕВАНТНИ ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР И ПРАКСА

17. Прекршајни поступци су уређени Законом о прекршајима и нису ни грађански ни у потпуности кривични. Појам „административни” се не користи у српском праву. Они се покрећу од стране државе, доводе до изрицања казни (као што су новчане казне и краткотрајно лишење слободе) и пружају процесне гаранције сличне кривичном поступку.

18. Члан 35. Закона о безбедности саобраћаја на путевима гласи, у релевантном делу, како следи:

„Возило се креће десном страном коловоза у смеру кретања. Возач је дужан да возило у кретању држи што ближе десној ивици коловоза и на толикој удаљености од ње да, с обзиром на брзину кретања возила, услове саобраћаја и на стање и особине пута, не угрожава друге учеснике у саобраћају и не излаже себе опасности. На путу у насељу са најмање две саобраћајне траке за исти смер, возач може да се креће возилом саобраћајном траком која се не налази уз десну ивицу коловоза, ако тиме не омета возила која се крећу иза његовог возила.”

19. У складу са чланом 331. Закона о прекршајима, за повреду члана 35. Закона о безбедности саобраћаја на путевима може се изрећи новчана казна у износу од 20.000 до 40.000 динара или казна затвора у трајању до 30 дана.

ПРАВО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 6. КОНВЕНЦИЈЕ

20. Подносилац се, позивајући се на члан 6. Конвенције, притуживао да је прекршајни поступак против њега био неправичан. Посебно се позвао на одбијање судова да изведу доказ вештачењем. У својим запажањима од 26. маја 2025. године, подносилац је додатно указао на пропуст домаћих судова да одреде судско вештачење. Коначно, навео је да Прекршајни апелациони суд и Уставни суд нису дали разлоге који би оправдали њихове одлуке о одбијању његових притужби. Члан 6. Конвенције, у релевантном делу, гласи:

„Приликом одлучивања о ... било којој кривичној оптужби против лица, свако има право на правично ... саслушање ... пред [а] ... трибуналом ...”

А. Допуштеност

21. Суд прихвата, и странке то нису довеле у питање, да се члан 6. Конвенције примењује у конкретном случају у његовом кривичном аспекту. У том погледу, Суд узима у обзир чињеницу да је казна изречена подносиоцу представке – нарочито новчана казна и мера суспензије возачке дозволе – била по својој природи казнена и одвраћајућа (упоредити *Mikhaylova против Русије*, број 46998/08, став 64, од 19. новембра 2015. године, и *Matijašić против Хрватске* (одлука), број 38771/15, став 31, од 8. јуна 2021. године).

22. Суд даље констатује да је подносилац први пут истакао притужбу да првостепени суд није одредио судско вештачење у свом предмету у својим запажањима од 26. маја 2025. године. Међутим, она је морала бити изјављена у року од четири месеца од коначне одлуке у предмету, коју је донео Уставни суд 15. марта 2022. године. Сходно томе, ова притужба је поднета ван рока и мора бити одбачена у складу са одредбама члана 35. ст. 1. и 4. Конвенције.

23. Суд констатује да остали наводи подносиоца нису очигледно неосновани у смислу члана 35. став 3 (а) Конвенције. Такође констатује да нису неприхватљиви по било ком другом основу. Стога се морају прогласити допуштеним.

В. Основаност

1. Поднесци странака

24. Подносилац је остао при својим притужбама. Он је критиковао квалитет доказа на којима су домаћи судови засновали своје чињеничне закључке, као и образложење тих закључака. Посебно, према тврдњама подносиоца, М., који је у тренутку саобраћајне незгоде био у тешко алкохолисаном стању и који је саслушан као сведок, није био у стању да пружи било какве поуздане информације о околностима незгоде. Полицијски службеник Н. није био очевидац незгоде; он је само извршио увиђај на лицу места и сачинио одговарајућу документацију. Положај возила приказан у скици коју је он израдио није одговарао фотографијама са лица места. Налаз вештака који је подносилац предложио био је неопходан и одлучујући за правилну оцену чињеница у предмету. Виши судови нису пружили јасно образложење на који начин су дошли до својих закључака.

25. Влада је оспорила наводе подносиоца. Истакла је да је прекршајни поступак у његовом предмету био у складу са захтевима правичности из члана 6. Конвенције. Посебно је наглашено да је подносиоцу било омогућено да изнесе свој случај пред домаћим судовима и да оспори доказе против њега. Домаћи судски органи нису имали обавезу да прихвате налаз вештака који је подносилац прибавио. Одбијање његовог предлога није изгледало произвољно нити без образложења. Разлози на којима су се заснивале одлуке судова били су јасно и детаљно објашњени.

2. Оцена Суда

26. Суд понавља да његова улога није да се бави чињеничним или правним грешкама које су наводно починили домаћи судови, осим у мери у којој оне могу да повреду права и слободе заштићене Конвенцијом. По правилу, питања као што су значај који домаћи судови придају појединим доказима или налазима и оценама нису предмет преиспитивања од стране Суда. Суд не сме деловати као суд четвртог степена и стога неће преиспитивати, у смислу члана 6. став 1, пресуде националних судова, осим ако се њихови налази могу сматрати произвољним или очигледно неразумним (видети, на пример, *Lupeni Greek Catholic Parish u др. против Румуније* [ВВ], број 76943/11, став 90, од 29. новембра 2016. године, са даљим упућивањима).

27. Суд даље понавља да захтев правичног суђења не намеће обавезу суду да одреди вештачење или било коју другу истражну меру само зато што је то странка предложила. Када одбрана инсистира да суд саслуша сведока или изведе друге доказе (као што је, на пример, налаз вештака), на домаћим судовима је да одлуче да ли је потребно или целисходно прихватити тај доказ ради извођења на главном претресу. Домаћи суд је слободан, уз поштовање услова Конвенције, да одбије саслушање сведока које предложи одбрана, на пример ако сматра да њихово сведочење не би допринело утврђивању истине (видети, између осталих, *Полеван и Азировик против Бивше Југословенске Републике Македоније*, број 26711/07 и 2 др., став 95, од 12. маја 2016. године). Што се тиче доказа вештака, правила о његовој допустивости не смеју лишити одбрану могућности да их делотворно оспори – нарочито прибављањем и достављањем алтернативних мишљења и извештаја. Под одређеним околностима, одбијање да се дозволи алтернативно вештачење релевантног доказног материјала може се сматрати повредом члана 6. став 1. (видети предмет *Стоименов против бивше Југословенске Републике Македоније*, број 17995/02, ст. 38 и даље, од 5. априла 2007. године, и *Матјасина против Русије*, број 58428/10, став 169, од 27. марта 2014. године).

28. На самом почетку, Суд наглашава да иако се кривичноправни аспект члана 6. Конвенције примењује у конкретном случају, прекршајно дело у саобраћају за које је подносилац осуђен не припада традиционалним категоријама кривичног права на које се гаранције кривичног дела члана 6. примењују у свој својој строгости (видети, између осталих, *Каммерер против Аустрије*, број 32435/06, ст. 27–28, од 12. маја 2010. године, и *Марџан против Хрватске*, број 40820/12, став 37, од 10. јула 2014. године).

29. Након разматрања целокупног материјала који му је достављен, Суд није у могућности да прихвати став подносиоца да поступак у његовом предмету није био у складу са захтевима члана 6. Конвенције. Напротив, Суд налази да не постоји ниједан показатељ да су повређена права одбране подносиоца. Подносиоцу је пружена довољна могућност да изнесе свој случај и, нарочито, да оспори тачност докумената које је сачинила полиција и веродостојност сведока. Чињеница да у томе није успео сама по себи није довољна да покрене питање у смислу члана 6. Конвенције.

30. Што се тиче одбијања домаћих судова да изведу као доказ налаз вештака који је подносилац прибавио, Суд понавља да су правна питања по правилу у оквиру надлежности и искуства судије (*jura novit curia*), те је на судији да одлучи да ли му је у одређеној области права потребна стручна помоћ (видети предмет *Khodorkovskiy u Lebedev против Русије (број 2)*, бр. 51111/07 и 42757/07, став 491, од 14. јануара 2020. године). Сходно томе, по мишљењу Суда, одлука домаћих судова да у својим налазима ослоне, између осталог, на доказе које је прикупила полиција и да сматрају да је налаз вештака који је подносилац приложио сувишан за потребе утврђивања чињеница у предмету, остала је у оквиру њиховог дискреционог права (упоредити *Khodorkovskiy u Lebedev*, наведено горе, ст. 494–499). Суд не налази ништа у наводима подносиоца што би довело у сумњу стручност полицијског службеника који је извршио увиђај лица места и сачинио извештај о узроку незгоде, нити што би указивало да је било потребно додатно стручно знање. Домаћи судови су закључили да су докази које су разматрали (полицијски извештај, скица саобраћајне незгоде, фотографије са лица места и искази сведока) представљали довољну основу за њихове чињеничне закључке. Материјал који је подносилац доставио не омогућава Суду да дође до другачијег закључка.

31. Узимајући у обзир образложење Прекршајног суда у Ваљево у погледу разлога због којих је одбио захтев подносиоца да се изведе као доказ налаз вештака који је он приватно прибавио у септембру 2019. године (видети горе наведене ст. 13–14), Суд не може утврдити да је то одбијање било очигледно неразумно или произвољно, нити да је само по себи лишило подносиоца правичног суђења (упоредити, *mutatis mutandis*, *Jager против Холандије* (одлука), број 39195/98, од 14. марта 2000. године; *Зибери против Бивше Југословенске Републике Македоније*, број 27866/02, ст. 30–32, од 5. јула 2007. године, у контексту утврђивања грађанских права подносиоца представке; и, ради илустрације, *P.W. против Аустрије* [Одбор], број 10425/19, став 74, од 21. јуна 2022. године).

32. Суд такође узима у обзир чињеницу да су, упркос том одбијању, подносилац и његов бранилац несумњиво могли да користе налазе вештака како би прибавили потребне информације и припремили одбрану подносиоца.

Они нису били спречени да се ослоне на те информације како би указали на све евентуалне сумње које је подносилац могао имати у погледу доказа које је прикупила полиција (упоредити *С.В. против Аустрије*, број 30465/06, ст. 43–44, од 4. априла 2013. године). У том погледу, Суд констатује да је подносилац имао могућност да поднесе писану изјаву у којој би изложио свој став, али је одлучио да ту могућност не искористи (видети горе споменути став 14).

33. На крају, Суд констатује да се, супротно тврдњама подносиоца, одлуке виших судова не могу окарактерисати као одлуке које не садрже разлоге који поткрепљују њихове закључке, нити као одлуке засноване на очигледној чињеничној или правној грешци (види ст. 15–16. изнад).

34. Имајући у виду наведена разматрања и малу тежину предметног прекршаја, Суд налази да подносилац није поткрепио своје наводе да је прекршајни поступак против њега био неправичан. Као што је већ наведено, одбијање судова да изведу као доказ налаз вештака који је подносилац прибавио није га ставило у неповољнији положај у односу на орган гоњења и, стога, није представљало повреду начела једнакости оружја. Не може се рећи да су одлуке домаћих судских органа биле произвољне или очигледно неразумне. По мишљењу Суда, природа притужби које је подносилац изнео своди се на неслагање са чињеничним и правним закључцима домаћих судова. Те притужбе су усмерене на оцену доказа и имају карактер притужби четвртог степена надлежности.

35. Сходно томе, није дошло до повреде члана 6. Конвенције.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА, СУД,

1. *Проглашава*, једногласно, допуштеним притужбе које се односе на одбијање судова да изведу доказе вештака и наводни недостатак образложења у судским одлукама, а остатак представке недопуштеним;

2. *Утврђује*, са четири гласа према три да није дошло до повреде члана 6. став 1. Конвенције.

Састављено на енглеском језику и прослеђено у писаном облику дана 9. јуна 2026. године, у складу с правилом 77. ст. 2. и 3. Пословника о раду Суда.

Милан Блашко

Ioannis Ktistakis

Секретар

Председник

У складу са чланом 45. став 2. Конвенције и Правилем 74. став 2. Пословника Суда, посебно мишљење судија *Roosma, Pavli* и *Ní Raifeartaigh* је приложено овој пресуди.

ЗАЈЕДНИЧКО ИЗДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ СУДИЈА *ROOSMA, PAVLI* И *NÍ RAIFEARTAIGH*

1. Не слажемо се са закључком већине да није дошло до повреде члана 6. Конвенције. До тог става долазимо из следећих разлога.

2. Прво, напомињемо да, иако је прекршај за који је подносилац био оптужен био прекршај мање тежине, за њега је била прописана могућност изрицања казне затвора у трајању до 30 дана (видети став 19. пресуде). Суд је раније указао да је, приликом оцене правичности поступка, релевантно питање да ли предметно законодавство предвиђа могућност изрицања казне затвора, чак и у прекршајним поступцима (видети *Marčan против Хрватске*, број 40820/12, ст. 37–38, од 10. јула 2014. године).

3. Друго, напомињемо да је подносилац био возач теретног возила; стога је реч о лицу за које би осуда и санкција у вези са саобраћајем имале нарочито значајне последице. Заправо, иако му на крају није изречена казна затвора, изречена му је значајна санкција која се састојала од забране управљања возилом у трајању од пет месеци, девет казних поена, новчане казне и трошкова судског поступка.

4. Треће, напомињемо да је подносилац већ приватно прибавио налаз вештака (видети став 12. пресуде) и да за поступајући суд не би представљало оптерећење да тај налаз изведе као доказ и прочита га, чак и ако би на крају одлучио да не прихвати његове закључке. Подносилац није тражио одлагање поступка, већ је само захтевао да суд прихвати налаз вештака и да га размотри. Поред тога, то се дешавало у околностима у којима је суд одлучио да сам не одреди независно вештачење, тако да пред истим уопште није постојао ниједан налаз вештака. Такође,

то се дешавало у контексту у којем је предмет био враћен првостепеном суду од стране апелационог суда управо зато што првостепени суд у првом поступку није одговорио на захтев подносиоца да се налаз вештака изведе као доказ, нити је за такву одлуку дао било какве разлоге (видети став 10. пресуде).

5. Четврто, напомињемо да се поступајући суд ослонио на два доказна средства: (i) исказ полицијског службеника који је дошао на лице места након незгоде и сачинио њену скицу онако како ју је затекао у том тренутку, што је, наравно, било након што су се возила зауставила после судара; и (ii) исказ другог возача који је, што треба посебно нагласити, у тренутку незгоде био под дејством алкохола и који је касније, заправо, био осуђен због управљања возилом под утицајем алкохола (видети став 6. пресуде). Колико год да је полицијски службеник био искусан (а нико не доводи у питање његову стручност), он по свој прилици није био стручњак за физику саобраћајних судара, а управо је таква врста стручног знања оно што вештак – а не лаик – може да унесе у поступак. Наравно, и то поново наглашавамо, суд је био слободан да одбаци налаз вештака ако његово образложење или закључке не би сматрао уверљивим. Међутим, тешко је разумети став поступајућег суда да су докази садржани у списима предмета били „довољни” за разматрање предмета (видети став 13. пресуде). Суштина доказа које предлаже одбрана јесте управо у томе да они могу довести у сумњу доказе оптужбе или увести нове информације које се већ не налазе у списима предмета. Штавише, постоји квалитативна разлика између доказа који потиче од прописно квалификованог и довољно искусног вештака, с једне стране, и простог порицања окривљеног (који није стручњак), с друге стране.

6. Наравно, прихватамо начела утврђена у предмету *Murtazaliyeva против Русије* [ВВ] (број 36658/05, од 18. децембра 2018. године) која се односе на овлашћење Суда да преиспитује одлуке домаћих судова о прихватању доказа. Обезбеђивање укупне правичности поступка не захтева да се усвоји сваки захтев одбране за извођење доказа. Право на предлагање доказа у корист одбране у кривичном поступку (било да је реч о мање тешким или тежим делима) није неограничено, а судије које воде поступак свакако имају право да, када је то оправдано, одбију предлоге за извођење доказа, на пример када је њихова сврха искључиво да опструишу или одуговлаче поступак, или када такви докази не би имали никакву корисну сврху. Штавише, у појединим случајевима може бити очигледно судији који води поступак, чак и без увида у предложени доказ или његовог извођења, да такав доказ не би имао никаквог значаја за питања о којима суд треба да одлучи (видети, на пример, *Kammerer против Аустрије*, број 32435/06, од 12. маја 2010. године). Међутим, можда је важно напоменути да пракса Суда не захтева од подносиоца да докаже да би предметни доказ нужно довео до другачијег исхода поступка. Напротив, критеријум је да ли је захтев био довољно образложен и да ли је предложени доказ био релевантан за предмет оптужбе; да ли су домаћи судови дали довољне разлоге за одбијање тог захтева; и да ли је одлука о одбијању угрозила укупну правичност поступка.

7. Такође прихватамо да пракса Суда утврђује да се од прекршајних поступака не захтева поштовање исто тако строгих процесних стандарда какви важе за кривична суђења поводом тежих кривичних дела. Прекршајни поступци морају се водити ефикасно, а овлашћење Суда да врши надзор не би требало да намеће неприменљиве или непрактичне захтеве преоптерећеним домаћим судовима. Ипак, ефикасност и брзина не смеју ићи на уштрб укупне правичности поступка, која зависи од околности сваког појединачног случаја.

8. Кључно питање које је требало разрешити у овом кривичном поступку било је да ли је подносилац, професионални возач, изазвао предметну саобраћајну незгоду. Једини докази којима је суд располагао били су исказ другог возача, који је у време незгоде био у алкохолисаном стању, и скица положаја возила након незгоде коју је сачинио полицијски службеник. У таквим околностима, налаз вештака о узроку незгоде није био очигледно ирелевантан нити очигледно неподобан да разјасни кључно питање у предмету; нити се захтев подносиоца да се тај доказ изведе може окарактерисати као усмерен на опструисање поступка. Штавише, извештај је већ постојао и његово извођење као доказа не би проузроковало никакво одлагање поступка. Поступајући судија је био слободан да одбаци његов садржај након што га размотри, али је одлуку да се извештај одбаци *in limine*, без његовог читања, веома тешко разумети. Заиста, разлог који је поступајући судија навео за одбијање извођења налаза вештака као доказ – наиме, да су докази садржани у списима предмета били довољни (видети став 13. пресуде) – није уверљив и делује готово произвољно у околностима конкретног случаја, у којем је број инкриминишућих доказа био мали, а спорно је било да ли треба прихватити један једини ослобађајући доказ који је подносилац желео да изведе (поред његових сопствених изјава). Одбијање да се тај доказ изведе ставило је подносиоца у неповољнији положај у односу на орган гоњења.

9. Имајући у виду све наведене околности, закључујемо да подносиоцу није обезбеђено право на правично суђење и да је дошло до повреде члана 6. Конвенције.